

ANALIZA IMPLEMENTĂRII ÎN REPUBLICA MOLDOVA A UNOR ȚINTE ALE OBIECTIVULUI DE DEZVOLTARE DURABILĂ 3 „SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE”

Iulia Mucan, Mircea Buga

Conducător științific: Mircea Buga

Catedra de medicină socială și management „Nicolae Testemițanu” USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. În 2015, Republica Moldova, alături de 192 de state membre ale ONU, s-a angajat să implementeze Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, axată pe 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). ODD 3 „Sănătate și bunăstare” include mai multe ținte, implementarea cărora necesită eforturi coordonate la nivel național și local. **Scopul lucrării.** Analiza progresului implementării unor ținte ale ODD3, în particular a Țintei 3.4 „Reducerea mortalității cauzate de boli netransmisibile și promovarea sănătății mintale” și Țintei 3.5 „Prevenirea și tratarea abuzului de substanțe”, cu identificarea perspectivelor de implementare. **Material și metode.** Studiul reprezintă o sinteză narativă a literaturii de specialitate, datelor statistice oficiale, rapoartelor naționale privind implementarea Agendei 2030, rapoarte ale agențiilor ONU, studii de caz. **Rezultate.** Republica Moldova a realizat progrese semnificative în implementarea mai multor ținte ale ODD3. De exemplu, incidența bolilor mintale a fost de 374,9 la 100 mii de locuitori în 2014 și de 107,4 la 100 mii de locuitori în 2020. În plus, prevalența tulburărilor mintale și de comportament a fost de 2683,6 și 2211,3 la 100 mii de locuitori, respectiv în 2014 și 2020. Cu toate acestea, sunt provocări majore precum povara bolilor netransmisibile (BNT) și a consumului de alcool. Conform datelor sondajului STEPS 2021, în rândul grupului de vârstă 18–69 de ani, 63,2% au consumat alcool în ultimele 30 de zile, în timp ce studiul anterior STEPS (2013) a înregistrat o prevalență mai mică (61,9%). Progresul insuficient al ODD 3.4 face puțin probabilă reducerea până în 2030 cu 30% a mortalității premature cauzate de BNT. **Concluzii.** Republica Moldova a înregistrat progrese în implementarea Țintelor 3.4 și 3.5 ale ODD 3, dar sunt necesare eforturi suplimentare pentru a atinge țintele stabilite, în special în cazul BNT și a consumului de alcool. **Cuvinte-cheie:** Obiective de Dezvoltare Durabilă, ODD 3, Ținta 3.4, Ținta 3.5, implementare.

ANALYSIS OF IMPLEMENTATION IN REPUBLIC MOLDOVA OF SOME TARGETS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOAL 3 “GOOD HEALTH AND WELL-BEING”

Iulia Mucan, Mircea Buga

Scientific adviser: Mircea Buga¹

Nicolae Testemițanu Social Medicine and Management Department, Nicolae Testemițanu University

Background. In 2015, the Republic of Moldova, along with 192 UN member states, committed to implementing the 2030 Agenda for Sustainable Development, focused on 17 Sustainable Development Goals (SDGs). SDG 3 “Good Health and Well-being” includes several targets, the implementation of which requires coordinated efforts at the national and local levels. **Objective of the study.** To analyze the progress in implementing certain targets of SDG 3, specifically Target 3.4 “Reduce mortality from non-communicable diseases and promote mental health” and Target 3.5 “Prevent and treat substance abuse,” with the aim of identifying implementation prospects. **Material and methods.** The study represents a narrative synthesis of specialized literature, official statistical data, national reports on the implementation of the 2030 Agenda, UN agency reports, and case studies. **Results.** The Republic of Moldova has made significant progress in implementing several targets of SDG 3. For example, the incidence of mental illnesses was 374.9 per 100.000 inhabitants in 2014 and 107.4 per 100.000 inhabitants in 2020. Additionally, the prevalence of mental and behavioral disorders was 2683.6 and 2211.3 per 100.000 inhabitants, respectively, in 2014 and 2020. However, there are major challenges such as the burden of non-communicable diseases (NCDs) and alcohol consumption. According to the STEPS 2021 survey data, among the age group 18-69 years, 63.2% consumed alcohol in the last 30 days, while the previous STEPS study (2013) recorded a lower prevalence (61.9%). The insufficient progress of SDG 3.4 makes it unlikely to achieve a 30% reduction in premature mortality from NCDs by 2030. **Conclusion.** The Republic of Moldova has made progress in implementing targets 3.4 and 3.5 of SDG 3, but additional efforts are needed to achieve the set targets, particularly regarding NCDs and alcohol consumption. **Keywords:** Sustainable Development Goals, SDG 3, Target 3.4, Target 3.5, implementation.